

İZLEMENİN AMACI

Kadınların adalete erişimleri, hukukun üstünlüğünün ve iyi yönetişimin, yargı sisteminin bağımsızlığı, tarafsızlığı bütünlüğü ve güvenilirliğinin, cezasız kalmaya ve yolsuzluğa karşı ortaya konulan mücadelenin, yargı sistemine ve diğer yasa uygulama mekanizmalarına kadınların eşit katılımının temel bir elementidir. Adalete erişim, adalet sistemlerinin sorgulanabilirliği, mevcudiyeti, erişilebilirliği, kalitesi ve güvenilirliğini ve mağdurlar için kanun yollarını içinde barındırır. İşbu genel tavsiye kararının amacına ulaşabilmesi için “kadınlara” yönelik yapılan tüm referansların aynı zamanda kadınların yanı sıra kız çocuklarını da içerdığının anlaşılması gerekmektedir¹.

Engelli kadınlar ve kız çocukları, güvenilirliklerini zedeleyen ve iddialarının soruşturulmasına neden olan klişeler, ayrımcılık ve usulsüzlükler dolayısıyla sömürü, şiddet ve taciz konuları da dahil olmak üzere adalete erişimde engellerle karşılaşır. Prosedürlerin uygulanmasındaki eksiklikler mağdurları yıldırabilir ya da adalet arayışında cesaretlerini kırabilmekte, yargı makamları tarafından hızlı ve etkili bir soruşturmanın yürütülüyor olması mağdurların adalete güvenlerini de zedelemektedir. Bu, şiddetin, sömürünün ve tacizin geniş bir zamana yayılmasıyla sonuçlanan cezasızlığa ve görünmez olmasına yol açabilir. Engelli kadınların bu çerçevede adalete erişimde karşılaştıkları engellerin izlenmesi ve raporlanması amacıyla İsveç Konsolosluğu desteği ile yürüttüğümüz Engelli Kadın ve Kız Çocuklarının Adalete Erişiminin Desteklenmesi Projesi kapsamında Bergama Ağır Ceza Mahkemesi 2021/78 E. sayılı dosyasının duruşmaları izlenmiştir.

OLAY ÖZETİ

Bergama Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2020/1194 sayılı soruşturması kapsamında mağdur çocuk H.D'nin zihinsel engelli olduğu, 2018 yılında mağdurun öğretmeni S.D tarafından yapılan ihbar üzerine 2018/2683 sayılı soruşturma kapsamında Ş.Ç hakkında mağdura karşı çocuğun cinsel istismarı suçunu işlediği iddiası ile soruşturma yürütüldüğü söz konusu soruşturma neticesinde şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiği, bu tarihten sonra da şüpheli Ş.Ç., mağdurun annesi ve mağdurun aynı evde yaşamaya devam ettiği 2018 yılının Ekim ayında ve 2019 yılında şüpheli Ş.Ç'nin mağduru cinsel yönden birden fazla kez istismar ettiği bu nedenle Türk Ceza Kanunu'nun 103/1-1. Cümlesinde düzenlenen çocuğa karşı cinsel istismar suçunu işlediği gerekçesiyle hakkında Bergama Ağır Ceza Mahkemesi'nde kamu davası açılmıştır.

DURUŞMA ÖNCESİNDE

İzleme yapılmak üzere saat 10:55 itibariyle Bergama Adliyesi'nde bulunan duruşma salonunun önüne gelindi. Duruşma salonu önünde bir kısım avukatın, mağdurun annesi katılan G.Y'nin olduğu, Dikili Kadın Platformu'ndan beş kişinin duruşmayı izlemek için geldiği, bir polis memurunun duruşma salonunun bulunduğu koridorda olduğu görüldü. Saat 12:27'de duruşmaya başlandı.

DURUŞMA SIRASINDA

Duruşma salonunda heyet üyeleri ve Cumhuriyet Savcısı, katılan G.Y ve vekili, katılan

1 Kadına Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi 33 Nolu Tavsiye Kararı Sözleşmesi'nin 2. Maddesi kapsamında Taraf devletlerin Temel Yükümlülüklerine İlişkin 28 Sayılı Genel Tavsiyenin 18. Paragrafı.

mağdur çocuk vekilinin olduğu görüldü. Sanık Ş.Ç müdafinin başka duruşmada olduğu beş dakika içerisinde duruşma salonunda olacağı mübaşir tarafından mahkeme başkanına söylendi. Mahkeme başkanı tarafından duruşma salonunda izleyici kısmında ilk kez bu kadar izleyicinin olduğu, izleyicilerin kim olduğu mübaşire soruldu. Mübaşir izleyicilerin mağdurun ve katılanın yakınları olduğunu dile getirdi.

Saat 12:31 itibariyle sanık müdafii duruşma salonuna geldi. Mahkeme başkanı tarafından katılan G.Y'ye söz verildi, G.Y şikayetinin devam ettiğini ve sanığın cezalandırılmasını istediğini dile getirdi. G.Y vekiline söz verildi, önceki beyanlarını tekrar ettiğini, esas hakkındaki mütalaadan sonra ayrıntılı beyanda bulunacağını dile getirmesi üzerine mahkeme başkanı tarafından esas hakkındaki mütalaadan sonra kendisine söz verilmeyeceği, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda böyle bir usul olmadığı beyan edildi. Bunun üzerine G.Y vekili önceki beyanlarını tekrar ettiğini beyan etti.

Mağdur katılan H.D vekili de önceki beyanlarını tekrar ettiğini, sanığın cezalandırılmasını talep ettiğini dile getirdi.

Cumhuriyet savcısı esas hakkındaki mütalaasında iddianın olayın üzerinden uzun zaman geçtikten sonra ortaya atılması ve sanığın üzerine atılı suçu işlediğine ilişkin her türlü şüpheden uzak, tarafsız, inandırıcı ve kesin delil elde edilemediğinden sanığın üzerine atılı suç yönünden beraatine karar verilmesini talep etti.

Sanık müdafii esas hakkındaki mütalaaya karşı bir diyeceklerinin olmadığını, müvekkilinin beraatine karar verilmesi gerektiğini dile getirdi.

Mahkeme heyeti saat 12:32'de karar için ara verdi ve salon boşaltıldı. Saat 12:37'de mübaşir tarafından taraflar salona çağrıldı ver mahkemenin kararı açıklandı.

KARAR

- 1- Sanık Ş.Ç hakkında mağdur H.D'ye karşı çocuğun cinsel istismarı suçundan cezalandırılması talebi ile kamu davası açılmış ise de; daha önce Dikili Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2018/2683 soruşturma sayılı dosyasında verilen takipsizlik kararına rağmen katılan G.Y ve H.D'nin sanık ile aynı ikâmette yaşamaya devam etmeleri, ayrıca müşteki G.Y'nin bu dosyaya konu olaya ilişkin savcılıkta alınan beyanında, 3-4 ay önce görgüye dayalı tanıklığından bahsetmesine rağmen bu konuda şikâyetçi olmayıp yaşamaya devam etmeleri, soruşturmanın müşteki G.Y'nin müracaatı ile başlamaması, mağdurun okulundaki anlatımı üzerine başlaması, takipsizlik kararına konu olaya ilişkin müşteki G.Y'nin mağdurun durumuna ve eğilimlerine ilişkin anlatımları, müşteki G.Y'nin bu davaya konu olaya ilişkin olarak görgüye dayalı anlatımı olsa da; Dikili 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2021/489E. 2022/465K.sayılı dosyasında verilen karar, sanığın değişmeyen savunmaları dikkate alındığında, sanığın savunmasının aksini gösterir suçu işlediğine dair her türlü şüpheden uzak, kesin, yeterli delil bulunmadığı anlaşılmakla; suçu işlediği sâbit olmayan sanığın CMK'nın 223/2-e maddesi gereğince beraatine,
- 2- CMK'nın 141 maddesi gereğince sanığın gözaltında geçirdiği süre için tazminat talep etme hakkı bulunduğu sanığa bildirilmesine oy birliği ile karar verildi.